

El Farell

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	El Farell
Emplaçament	Carretera de Sant Sebastià de Montmajor, pk. 8.100 fins al Coll d'en Vila i fins a la casa
Alçada:	761

Coordenades:

Latitud:	41.66061
Longitud:	2.13088
UTM Est (X):	427640
UTM Nord (Y):	4612460

Classificació

Número de fitxa	08033 - 118
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari	Sí (IPA 34701)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 14302DG2172D
Autoria de la fitxa	Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa:	dl., 05/01/2009 - 01:00

Descripció

Conjunt que consta de dues masies de planta rectangular. La primera d'elles, consta de planta baixa i pis, amb la teulada a doble vessant, de teula àrab, i el carener perpendicular a la façana principal, tot i que aquest es troba desplaçat del centre de la façana. Les obertures de l'entrada principal presenten un arc de mig punt, sense recobriments de pedra. Destaquen de l'actual remodelació de la casa, els llindars de fusta de dues obertures completament simètriques. La teulada acaba amb un ràfec fet de maó per on reposa la teula. Pel que fa a la segona casa, aquesta consta de planta baixa, pis i golfes, a més de soterrani, amb la coberta de teula àrab, a doble vessant i el carener perpendicular a la façana principal. A la planta baixa cal destacar la portada adovellada feta de carreus de pedra molt ben treballats en pedra d'esmolet, on a la clau de volta destaca una inscripció emmarcada dins d'una creu amb la data "1791". Per damunt de la portalada destaquen cinc obertures totalment simètriques, emmarcades totes elles per carreus de pedra d'esmolet molt ben treballada, que segons sembla ser, han estat col·locats en època moderna. Al centre, perpendicular al carener, l'escut de la vila de Caldes i les armes del Farell, i a la seva dreta un rellotge de sol. A la planta de les golfes, destaquen tres obertures centrals, seguides de dues més a banda i banda, formant totes elles un arc de mig punt, a l'interior dels quals s'endevina una gran sala, amb bigues de fusta, segurament tapant les de formigó, col·locades durant la restauració de la coberta del mas. A la banda dreta de la façana s'observa una porxada, i a la banda esquerra, comunicant amb la primera casa una segona porxada, amb coberta de teula àrab i a doble vessant, amb bigam decoratiu de fusta. Tots els edificis annexes semblen tenir funció de sales per a comensals. L'era de la casa està feta amb lloses rectangulars de pedra unida amb ciment. La façana és arrebossada i pintada de color blanc.

Observacions:

Sembla ser que en aquesta propietat hi hauria hagut una ermita, però no s'ha pogut accedir a l'interior de la finca per comprobar-ho.

Història

Moreu-Rey (1962) troba referències de l'any 1067 on s'esmenta el Farell com "In ipso Farello". De 1167 sembla que és datat un privilegi del comte de Barcelona permetent la construcció del mas al cim de la muntanya de Montmajor: "Sit notum cunctis qualiter ego Barenguerius Gratia Dei Comes Barchinonae nec non Marchio donatore sumus vobis Soriano et uxori tuae Ermengardae et progeniei vestrae atque posteritate vestrae ad faciendum mansum silicet in cacumine montis Maioris in loco quem vocant Farell, et de praefato manso non faciatis mihi nullum alium censum neque servitium nisi tascham et deciman et faxos et guardias et guaytas quum necesse fuerit. Si quis haec violare praesumpserit nichilo ei voleat, set componat in duplum omnia super scripta semper firmum permaneat. Actum est hoc septima Kalendas Augusti anno trigessimio regnante ludovico Rege. Signum Raimundi Comes Signum Porcelli baiuli comitis Signum Petri Sacer. Signum Petri de Padros".

L'heretat del Farell comprenia als anys 1720, 1,020 quarteres, i dues cases. Afrontava a tramuntana amb el turó de Gallifa; a llevant amb Les Elies, a migdia amb Pasqual de Rovinyó (Pascol), i amb Vallgonerera (Torre Nova); a ponent amb Valls de l'Agell, Sallent, i el terme de Sentmenat. Pertanyia en aquesta època a la parròquia de Sant Sebastià i dins del terme de Caldes de Montbui com ja consta al menys a l'any 1407. Moreu-Rey també parla (pàg. 101) de la Capella del Farell amb les paraules següents "Pau F. confessa en 1628 - quendam capellam heremitam - sense més precisions. Devia ser la de la casa, que Maspons, anomena la capelleta del Farell". A la pàg. 207 ens remet a Sant Sebastià del Farell, segons el qual diu que un document de 1753, 1756 parla "de l'ermita baix invocació de Sant Sebastà construïda en lo terme de la vila de Caldes de Montbui", i del seu ermità Fr. Ramon Macias. Moreu-Rey creu que aquesta no té res a

veure amb l'església de Sant Sebastià de Montmajor, que era aleshores una parròquia amb més de 30 ànimes de comunió.

A finals del segle XIX la masia encara estava habitada pels seus propietaris, que, a més, tenien uns masovers que cuidaven la finca i conreaven les terres. A partir de la dècada dels anys vint del segle XX, la família Rocamora, la propietària, va abandonar la casa pairal, però la masoveria va continuar habitada per un pastor conegut com el "Refilat", que hi tancava el seu ramat de bous. Algunes temporades de l'any també hi vivia un carboner anomenat "Galí". L'any 1964, Antoni Rocamora, marquès vidu de Villamizar, va morir. Llavors la finca va passar a mans d'uns altres propietaris, que van muntar-hi un hotel restaurant.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE CALDES DE MONTBUI (1992). Pla Especial de Protecció del Centre Històric. Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Caldes de Montbui. Ajuntament de Caldes de Montbui.

GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immoible de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.

MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Pàg. 100-101. Editorial Teide. Barcelona.

TRICUERA MESTRE, Laura (2006). L'Abans. El Vallès Oriental. Caldes de Montbui. Recull Gràfic 1870-1965. Ed. Efadós, S.L.

